

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město
Tel. 257 042 094, e-mail: arbitr@finarbitr.cz
www.finarbitr.cz

Evidenční číslo: FA/1129/2016
Spisová značka (uvádějte vždy v korespondenci): FA/PS/140/2015

Rozhodnutí o námitkách

Finanční arbitř příslušný k rozhodování sporů podle ustanovení § 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl podle ustanovení § 16 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 24 zákona o finančním arbitrovi s přiměřeným použitím zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), v řízení zahájeném dne 14. 7. 2015 podle § 8 zákona o finančním arbitrovi ve věci společnosti ■ (dále jen „Navrhovatelka“), proti společnosti Fio banka, a. s., IČO 61858374, se sídlem V Celnici 1028/10, 117 21 Praha, zapsané v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, spisová značka B 2704 (dále jen „Instituce“), o námitkách Navrhovatelky ze dne 28. 12. 2015, evid. č. FA/16608/2015, proti nálezu finančního arbitra ze dne 11. 12. 2015, evid. č. FA/12739/2015 (dále také jen „Nález“), takto:

Námitky navrhovatelky, ■, ze dne 28. 12. 2015, evid. č. FA/16608/2015, se podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi zamítají a nález finančního arbitra ze dne 11. 12. 2015, evid. č. FA/12739/2015, se potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í :

1. Řízení o návrhu

Navrhovatelka se domáhala vrácení peněžních prostředků ve výši 525.000,- Kč, které jí Instituce v okamžiku podání návrhu na zahájení řízení před finančním arbitrem blokovala na běžném účtu č. ■, který pro ni Instituce zřídila a vedla (dále jen „Účet“), jejich zpětným připsáním na spořicí účet č. ■, který Instituce vedla pro majitelku ■ a ke kterému měl jednatel Navrhovatelky dispoziční oprávnění (dále jen „Spořicí účet“).

Finanční arbitř zjistil, že dne 1. 7. 2015 v 23:05:05 hod. Instituce přijala platební příkaz k převodu částky 520.000 Kč ze Spořicího účtu na Účet a že ve 23:10:09 hod. téhož dne zadala Navrhovatelka platební příkaz k převodu částky 525.000 Kč z Účtu na účet č. ■ vedený ■ (dále také jako „Sporný platební příkaz“). Ze shromážděných podkladů vzal finanční arbitř pro účely tohoto řízení za relevantní a prokázané, že

- dne 2. 7. 2015 v 8:15 hod. Finančně analytický útvar Ministerstva financí ČR (dále jen „Finančně analytický útvar“) telefonicky vyhlásil rozhodnutí o odložení splnění Sporného platebního příkazu;
- dne 3. 7. 2015 v 8:21:13 hod. Instituce obdržela exekuční příkaz, čj. ■■■ vydaný Finančním úřadem pro Jihočeský kraj (dále jen „Exekuční příkaz“);
- dne 3. 7. 2015 v 08:49:54 hod. provedla Instituce na základě Exekučního příkazu na Účtu blokaci peněžních prostředků ve výši 533.522,73 Kč; a
- dne 8. 7. 2015 v 10:19:58 hod. obdržela Instituce vyrozumění o nabytí právní moci Exekučního příkazu.

Finanční arbitr zjistil i to, že Instituce dne 8. 7. 2015 telefonicky kontaktovala Navrhovatele se sdělením důvodu, proč odmítla provést Sporný platební příkaz a že dne 14. 7. 2015 provedla převod peněžních prostředků ve výši 533.522,73 Kč z Účtu na účet Finančního úřadu pro Jihočeský kraj.

Finanční arbitr posoudil zjištěný skutkový stav s odkazem na příslušná ustanovení zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, zákona č. 284/2009 Sb., o platebním styku, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), a zejména zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění do 30. 9. 2015 (dále jen „zákon proti praní špinavých peněz“).

Finanční arbitr v nálezu vyložil, že ustanovení § 20 odst. 1 zákona proti praní špinavých peněz ukládá Instituci povinnost pozdržet provedení platebního příkazu v případě, že oznámí Finančně analytickému útvaru podezřelý obchod (pro definici viz § 6 odst. 1 zákona proti praní špinavých peněz), a to nejméně na dobu 24 hodin. V případě, že Finančně analytický útvar pravomocně rozhodne o odložení splnění příkazu klienta nebo o zajištění majetku, prodlužuje se tato doba až na 72 hodin (§ 20 odst. 3 písm. b) a odst. 4 zákona proti praní špinavých peněz).

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů dovodil, že Instituce postupovala v souladu s § 20 zákona proti praní špinavých peněz (odklad splnění příkazu klienta), když dne 2. 7. 2015 odložila provedení Sporného platebního příkazu, a to na základě rozhodnutí Finančně analytického útvaru.

Finanční arbitr nezjistil, že by Finančně analytický útvar do konce lhůty, kterou stanovil v rozhodnutí o odložení splnění Sporného platebního příkazu, podal trestní oznámení. Instituce by proto za normálních okolností mohla po uplynutí této doby v souladu s ustanovením § 20 odst. 6 zákona proti praní špinavých peněz provést Sporný platební příkaz.

Instituce však byla povinna jednat podle Exekučního příkazu ve smyslu § 190 odst. 1 a 2 daňového řádu, tedy na Účtu blokovat ode dne 3. 7. 2015 peněžní prostředky ve výši 533.522,73 Kč a následně je, v tomto případě dne 14. 7. 2015, odepsat a poukázat na účet finančního úřadu pro Jihočeský kraj.

Ustanovení § 190 odst. 2 daňového řádu ukládá Instituci povinnost nenakládat v případě, že obdrží exekuční příkaz, s peněžními prostředky na dotčeném účtu, zejména z něj nevyplácet peněžní prostředky ani na ně neprovádět započtení po dobu trvání daňové exekuce, a to i ve vztahu k peněžním prostředkům, které na účet budou teprve v budoucnu připsány v době 6

měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu. Podle § 190 odst. 1 daňového řádu se daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb provede odepsáním peněžních prostředků ve stanovené výši z dotčeného účtu.

Finanční arbitr návrh Navrhovatelky proto zamítl, protože nezjistil, že by Instituce porušila zákonnou či smluvně převzatou povinnost a uzavřel, že Navrhovatelka nemá nárok na vrácení požadované částky 525.000,- Kč.

3. Námítky Navrhovatelky

Navrhovatelka odmítá, jak finanční arbitr věc právně posoudil a namítá, že převod peněžních prostředků z Účtu na „transparentní účet velké české společnosti“ nepředstavoval praní špinavých peněz ani podporování terorismu a tuto skutečnost by Instituce zjistila, pokud by ji prověřovala namísto blokace peněžních prostředků.

V případě, že Instituce obecně blokuje podezřelé transakce, Navrhovatelka nerozumí, proč tak učinila až u Sporného platebního příkazu a nikoli již u příchozí platby ze Spořicího účtu na Účet.

Navrhovatelka v bodech 3 až 5 Námitek namítá, že na celém případě je evidentní „tajná dohoda mezi bankovním domem a úřadem (poznámka finančního arbitra - Navrhovatelka měla na mysli Finančně analytický útvar)“ a tvrdí, že se jedná o spiknutí, neférové jednání a „zlodějinu“ na úkor Navrhovatelky. Navrhovatelka dovozuje, že Instituce nahlásí Finančně analytickému útvaru transakci, poté na pokyn Finančně analytického útvaru blokuje peněžní prostředky, když Finančně analytický útvar následně iniciuje „příslušný úřad, aby vydal nepodložený Exekuční příkaz a banka mu vydá klientov[y] prostředky a má plus ve státním aparátu“.

4. Vyjádření Instituce k námitkám Navrhovatelky

Instituce námítky Navrhovatelky odmítá s tím, že postupovala v souladu povinnostmi banky jako poskytovatele platebních služeb stanovenými právními předpisy o praní špinavých peněz a provádění exekucí a podle pokynů Finančně analytického útvaru.

5. Řízení o námitkách

Finanční arbitr rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr není vázán návrhem a aktivně opatřuje podklady pro rozhodnutí; při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady jak jednotlivě, tak ve vzájemné souvislosti.

Ustanovení § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi dává stranám sporu právo podat proti nálezu finančního arbitra odůvodněné námítky, a to v zákonem stanovené lhůtě 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení nálezu. Včasné podané námítky mají odkladný účinek. Podle § 16 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje o námitkách rovněž finanční arbitr, který nálezu buď potvrdí, nebo změní. Jelikož zákon o finančním arbitrovi upravuje náležitosti

námitek a zásady řízení o námitkách pouze částečně, postupuje finanční arbitr přiměřeně podle těch ustanovení správního řádu, která upravují odvolání jako řádný opravný prostředek a průběh odvolacího řízení (srov. ustanovení § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 81 a n. správního řádu).

Navrhovatelka podala proti Nálezu námitky v zákonem stanovené lhůtě ve smyslu § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Finanční arbitr je posoudil podle tohoto ustanovení a přiměřeně podle ustanovení § 81, 82 a 83 správního řádu jako přípustné.

Finanční arbitr tedy přezkoumal soulad Nálezu a řízení, které vydání Nálezu předcházelo, s právními předpisy, správnost napadeného Nálezu pak přezkoumal v rozsahu námitek Navrhovatelky (srov. ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu).

Tvrzení Navrhovatelky, že na Sporném platebním příkazu nebylo nic podezřelého a že by k tomuto závěru Instituce došla, kdyby příkaz namísto jeho oznámení Finančně analytickému útvaru sama prověřila, uvedla Navrhovatelka až v Námitkách.

Podle § 82 odst. 4 správního řádu finanční arbitr přihlédne k novým skutečnostem uvedeným v námitkách nebo v průběhu námitkového řízení jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti, které účastník nemohl uplatnit dříve. Jelikož se v tomto případě o takovou skutečnost nejedná, neboť Navrhovatelka ji mohla namítat v řízení již v době před vydáním Nálezu, finanční arbitr tuto námitku Navrhovatelky odmítá.

I kdyby však vznesenou námitku finanční arbitr věcně posuzoval, zohlednil by § 18 odst. 1 zákona proti praní špinavých peněz, podle kterého: *„Zjistí-li povinná osoba v souvislosti se svou činností podezřelý obchod, oznámí to Ministerstvu financí (dále jen „ministerstvo“) bez zbytečného odkladu, nejpozději do 5 kalendářních dnů ode dne zjištění podezřelého obchodu. Vyžadují-li to okolnosti případu, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení, oznámí povinná osoba podezřelý obchod neprodleně po jeho zjištění“.*

Podezřelým obchodem se ve smyslu § 6 odst. 1 zákona proti praní špinavých peněz rozumí *„obchod uskutečněný za okolností vyvolávajících podezření ze snahy o legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo podezření, že v obchodu užitě prostředky jsou určeny k financování terorismu, anebo jiná skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat, a to pokud například...“*, když následuje demonstrativní výčet situací, které mohou podezřelý obchod představovat (*poznámka finančního arbitra - § 6 odst. 2 téhož zákona obsahuje výčet situací, které představují podezřelý obchod vždy bez dalšího*).

Z uvedeného plyne, že povinná osoba, v posuzovaném případě Instituce, není povinna zkoumat, zda se v daném případě skutečně jedná o legalizaci výnosů z trestné činnosti či o peněžní prostředky určené k financování terorismu, nýbrž postačí pouze, že o této skutečnosti pojme podezření. Instituce proto nepochybila, pokud z tohoto pohledu Sporný platební příkaz dále nezkoumala, jak požaduje Navrhovatelka, a naopak Finančně analytický útvar o Sporném platebním příkazu vyrozuměla (*poznámka finančního arbitra – Instituce nečinila oznámení ve smyslu § 18 zákona proti praní špinavých peněz, neboť dříve obdržela rozhodnutí Finančně analytického útvaru o odložení splnění Sporného platebního příkazu*).

Ze spisového materiálu navíc vyplývá, že Finančně analytický útvar sám nejprve dotazoval Instituci na stav a pohyby na Účtu a upozornil ji na možné budoucí pohyby na Účtu s požadavkem, že ho má Instituce o nich informovat. V takovém případě pak Instituce nemohla jednat jinak, než jednala.

Pro posouzení tohoto sporu je přitom irelevantní, a finančnímu arbitrovi by ani nepřislušelo posuzovat, na základě jakého důvodu Finančně analytický útvar v době bezprostředně předcházející Spornému platebnímu příkazu sledoval Účet. Z ustanovení § 30 odst. 2 zákona proti praní špinavých peněz („*Při šetření podezřelého obchodu může ministerstvo v souladu se zákonem upravujícím správu daní, vyžadovat od orgánů věcně příslušných podle jiných právních předpisů ke správě daní informace získané při správě daní; tyto orgány informují bezodkladně ministerstvo o podezření, že daňový subjekt zneužívá systém správy daní k legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo k financování terorismu*“) však plyne, že Finančně analytický útvar nekoná pouze na základě oznámení povinných osob (tedy i Instrukce), ale může činit šetření rovněž aktivně sám, když podněty k šetření může získat například od správce daně.

V situaci, kdy byla Instrukce již Finančně analytickým útvarům dotazována na stav a pohyby na Účtu, by proto nešlo Instrukci vytknout, pakliže by Sporný platební příkaz vyhodnotila jako podezřelý obchod a tento Finančně analytickému útvaru ve smyslu ustanovení § 18 zákona proti praní špinavých peněz oznámila.

Zodpovězení otázky, z jakého důvodu Instrukce informovala Finančně analytický útvar pouze o Sporném platebním příkazu a nikoli již o platbě jemu předcházející (převod peněžních prostředků ze Spořicího účtu na Účet), včetně její blokace, je pak s ohledem na výše uvedené irelevantní.

I kdyby se jí však finanční arbitr zabýval, musel by odkázat na v úvodu uvedenou citaci ustanovení § 20 a výše zmíněné závěry ohledně ustanovení § 6 a 18 zákona proti praní špinavých peněz. Povinná osoba, tedy i Instrukce, oznamuje podezřelý obchod Finančně analytickému útvaru pouze v případě, kdy pojme podezření „*ze snahy o legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo podezření, že v obchodu užitá prostředky jsou určeny k financování terorismu, anebo [vyvstane-li] jiná skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat*“, neoznamuje tedy všechny obchody bez rozdílu. Z uvedeného *a contrario* plyne, že Instrukce neoznamuje takové obchody, které pro ni nejsou podezřelé.

Instrukce tvrdí, že transakci ze Spořicího účtu na Účet jako podezřelou nevyhodnotila. Ze shromážděných podkladů v řízení pak nevyplývají žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že by jí Instrukce měla vyhodnotit jinak.

Ostatními námitkami Navrhovatelka vyjadřuje své podezření ohledně dohody, resp. spiknutí, Instrukce s Finančně analytickým útvarem a odkazuje v této souvislosti na popsany postup Instrukce. V případě, že má Navrhovatelka na mysli možnou trestněprávní odpovědnost Instrukce, když hovoří o „*spiknutí*“ a „*zlodějtině*“, finančnímu arbitrovi nepřisluší tuto otázku jakkoliv posuzovat, když si o ní ani nemůže učinit úsudek (srov. ustanovení § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu).

V případě, že Navrhovatelka zpochybňuje oprávnění a postup Finančně analytického útvaru, musí se obrátit na příslušné orgány vykonávající kontrolu nad jeho činností, neboť ani ta finančnímu arbitrovi nenáleží. Podle ustanovení § 31b odst. 1 zákona proti praní špinavých peněz „*[k]ontrolu činnosti Finančního analytického útvaru vykonává Poslanecká sněmovna, která k tomuto účelu zřizuje stálou komisi podle zákona upravujícího jednací řád Poslanecké sněmovny (dále jen „stálá komise“), a vláda*“.

6. K výroku rozhodnutí

Finanční arbitr po přezkumu napadeného Nálezu nezjistil, že by nebyl v souladu s právními předpisy nebo věcně nesprávný, stejně tak řízení, které vydání Nálezu předcházelo, proběhlo v souladu s právními předpisy. Finanční arbitr proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí a napadený Nález potvrdil.

P o u ě n í:

Rozhodnutí o námitkách je podle § 16 odst. 4 zákona o finančním arbitrovi konečné. Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi doručený nález, který již nelze napadnout námitkami, je v právní moci (v případě, že bylo vydáno rozhodnutí o námitkách, nabývá nález právní moci dnem doručení rozhodnutí o námitkách – pozn. finančního arbitra).

Podle § 244 odst. 1 občanského soudního řádu, rozhodl-li správní orgán podle zvláštního zákona o sporu a nabylo-li rozhodnutí správního orgánu právní moci, může být tatáž věc projednána na návrh v občanském soudním řízení. Podle § 247 odst. 1 občanského soudního řádu musí být žaloba podána ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu.

V Praze dne 26. 1. 2016

otisk úředního razítka

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr